

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV ČESKOSLOVENSKÉ AKADEMIE VĚD
V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ
1985

BRNO 1987

Rahmen der Konstruktionslösung der Fortifikation war, können wir heute allerdings nicht sagen. Im westlichen Sektor der Sonde untersuchten wir eine kleinere kesselförmige Grube /Obj. Nr. 16/85/, deren Funktion bisher nicht klar ist.

Durch Sonde S-77/C-85 versuchten wir die Ostwand des Grabens zu erfassen, den wir grösstenteils im Jahre 1984 bei dem östlichen Rand von Sonde S-77/83-84 untersuchten. Aus Sicherheitsgründen waren wir gezwungen zwischen beiden Sonden einen 50 cm /im unteren Teil bis 70 cm/ breiten Sockel zu belassen. Wie die Fundsituation zeigte, mündete gerade in diesem Kontrollblock der Graben. Wir werden daher die Frage der Form und des Verlaufes der östlichen Begrenzung des Grabens mit einer parallelen Sonde lösen müssen, welche das westliche oder östliche Profil von S-77 und S-77/C verfolgen würde. Auf der Fläche von Sonde S-77/C erfassten wir drei Lehmgruben /Obj. Nr. 17, 19, 20/85/. Als schwerwiegend erwies sich die Erkenntnis, dass die Schwemmschichten in Richtung hangabwärts schwächer werden und ca. 250 cm östlich vom Rand der Sonde S-77/C befindet sich ein längliches Plateau, den Eindruck erweckend, dass es durch menschliche Tätigkeit entstanden ist. Auf dieses wollen wir unsere Aufmerksamkeit im Jahre 1986 konzentrieren.

Parallel mit den Ausgrabungsarbeiten befassten sich mit der Frage der Fortifikation der Ostseite der Niederlassung auch Mitglieder des Lehrstuhles der Lager- und Erforschungsgeologie der Montanistischen Hochschule Ostrava - Mitglieder der Interdisziplinären Rationalisierungsbrigade Archäologie-Geophysik. Diese verfolgten ihren Verlauf mit geophysikalischen Methoden auf der gesamten Länge der "Židova debře". Die Ergebnisse ihrer Messungen werden gegenwärtig ausgewertet. Gleichzeitig führten sie eine Tiefprofilierung durch, womit sie die geologische Struktur des Liegenden der Lokalität verfolgten.

DRUHÝ HROB KULTURY ZVONCOVITÝCH POHÁRŮ V ÚJEZDĚ U BRNA /okr. Brno-venkov/

Čeněk Staňa, AÚ ČSAV Brno

/Obr. 8/

V pátek 24. 5. 1986 odpoledne byla bagrem hloubena rýha pro položení odpadních potrubí na stavbě mateřské školy v Újezdě u Brna v blízkosti kostrového hrobu KZP, který tam byl zachycen v listopadu 1984 /Staňa 1987/. Díky stavbyvedoucímu panu Vladimíru Cupákovi, který mi to předem oznámil, mohl jsem postup práce sledovat. Rýha se pod mocnou vrstvou ornice zařezávala do žluté spraše. Přímo ve výkopu se nevyšly žádný hrob. Při čištění profilů rýhy se v její jižní stěně asi 2 m od hrobu z roku 1984 nejasně projevilo pravidelné zahroubení s mírně šikmými stěnami. Kousek nad jeho dnem se při dalším seškrábnutí profilu ukázalo temeno lebky. Půdorys hrobové jámy se objevil pod 70-80 cm silnou kompaktní, sytě černou ornici. Byl elipsovitý, oblouk za hlavou byl ubagrován, dochovaná délka 120 cm, max. š. 80 cm, hloubka v podložní žlutce max. 45 cm. Orientace: S - J /hlava 348°. Zásyp jámy tvořila světle šedohnědá hlína s hroudami čisté žlutky. V hrobě ležela poněkud zetlelá nedospělá kostra ve skrčené poloze na levém boku, obličejem k východu. Lebka byla tlakem půdy zmáčknuta. Za zády kostry stála větší mísa a dva džbánky. Zatímco oba tenkostěnné džbánky bylo možno bez obtíží z hrobu vyzvednout, poměrně masivní hluboká mísa byla ve velmi špatném stavu. Drobila se a z malých střípku bylo potom možno rekonstruovat jen její polovinu, zbytek byl doplněn. Mísa měla na obě strany, zejména ale dovnitř rozšířený okraj, pod ním ve stěně byla dvojice otvorů 2,5 cm od sebe vzdálených. Oba džbánky měly výrazně oddělená hrdla a pásková ouška vytažená z okraje. U vyššího džbánku, který měl vyčleněno i nepravidelné dno, dosedalo ouško těsně nad odsazením hrdla, u druhého pod odsazením. V obou případech byla největší výduť břicha nízko položena. Stejně jako první hrob patří i tento do mladšího období KZP.

Literatura:

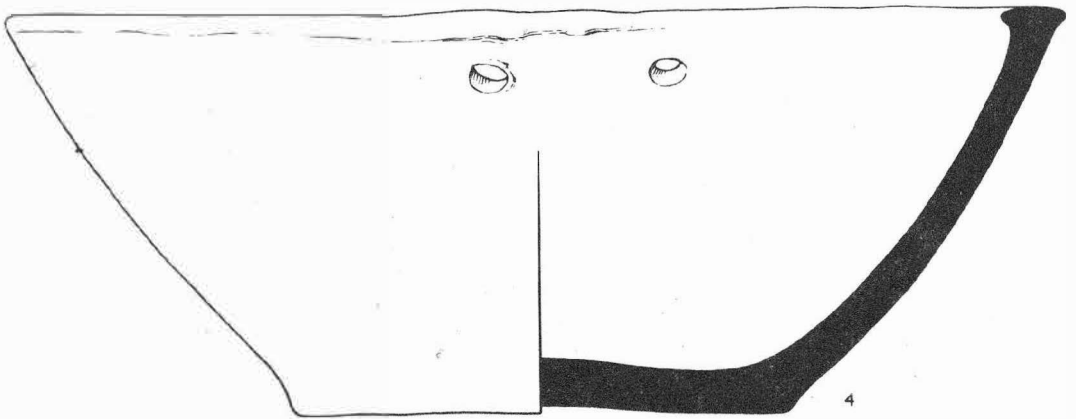
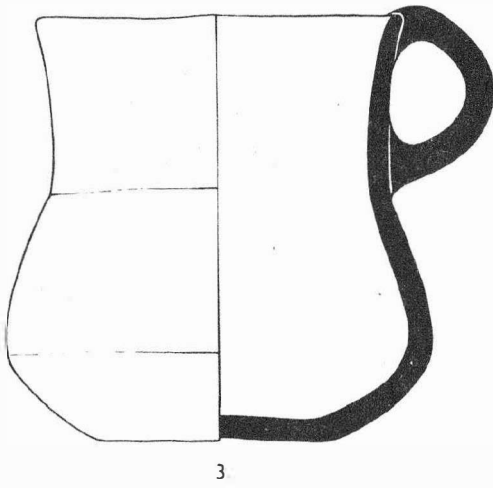
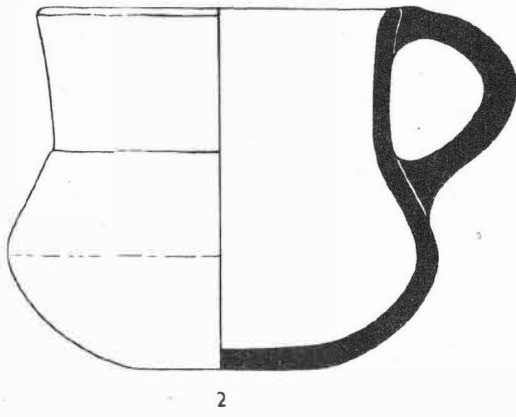
Staňa, Č. 1987: Hrob kultury zvoncovitých pohárů v Újezdě u Brna /okr. Brno-venkov/, PV 1984, Brno.

Zweites Grab der Glockenbecherkultur in Újezd bei Brno /Bez. Brno-venkov/. Ende Mai 1986 entdeckte man beim Baue eines Kindergartens im Aushub für eine Kanalisierung ein zweites Grab aus dem jüngeren Zeitabschnitt der GBK, das fachmännisch abgedeckt werden konnte /Staňa 1987/. Elipsenförmige Grabgrube von 120 x max. 80 cm, 70-80+45 cm tief, von N-S orientiert. Das Skelett eines Minderjährigen in Hockerlage auf der linken Seite mit dem Gesicht nach O. Hinter dem Rücken des Skelettes standen zwei kleinere Krüge und eine grössere Schüssel mit erweitertem Rand und einem Paar Öffnungen in der Wand unter dem Rand.

ÚNĚTICKÝ OBJEKT U HORNÍCH VĚSTONIC /okr. Břeclav/

Jaroslav Peška, Regionální muzeum Mikulov

Na jaře 1985 došlo při hloubení rýhy zavlažovacího kanálu v trati "Zelnice" k narušení archeologických objektů. Lokalita je situována S obce Horní Věstonice asi 300 m za objekty JZD směrem k původnímu toku

Obr. 8.
 Újezd u Brna /okr. Brno-venkov/. Hrob kultury zvoncovitých pohárů. - Grab der Glockenbecherkultur.

PŘEHLED VÝZKUMŮ 1985

- Vydává : Archeologický ústav v Brně, sady Osvobození 17/19
Odpovědný redaktor : akademik Josef Poulík
Redaktoři : Dr. Z. Himmelová, Dr. J. Stuchlíková, Dr. J. Unger
Překlady : Dr. R. Tichý, E. Tichá
Kresby : A. Krechlerová
Na titulním listě : bronzová spona z Kostic
Tisk : Moravské tiskařské závody, n.p. Olomouc, závod Gottwaldov,
provoz 34 - Kyjov
Evidenční číslo : ÚVTEI - 73332
Vydáno jako rukopis : 450 kusů - neprodejné